

ת"פ 55164/12/20 - מדינת ישראל נגד מג'ד שאהב, מוחמד גברין, עבדאללה אבו אל הווא, וואסם אבו גרביה

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 55164-12-20 מדינת ישראל נ' שאהב ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופט אברהם רובין המאשימה נגד הנאשמים	מדינת ישראל
		1. מג'ד שאהב 2. מוחמד גברין 3. עבדאללה אבו אל הווא 4. וואסם אבו גרביה

גזר דין בעניינו של נאשם 1

1. העבירות בהן הורשע נאשם 1

נאשם 1 (להלן - "הנאשם"), הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון פתוח, בביצוע העבירות שלהלן:

הפקרה אחרי פגיעה - עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

נהיגה בקלות ראש - עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה.

התנהגות הגורמת נזק - עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

איסור לנהוג בלי רישיון נהיגה - עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

נהיגה תחת השפעת סמים מסוכנים - עבירה לפי סעיף 169ב לתקנות התעבורה.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ביום 23.8.20 בשעה 19:00 לערך, נהגה ג.ק. ברכבה (להלן - "הרכב") בדרך יריחו בירושלים. ברכב היו באותה עת בעלה ע.ק. (להלן - "הנפגע") ובנותיהם של בני הזוג. בשעה 19:19 לערך עצרה ג.ק. את הרכב במפרץ חניה לאוטובוסים הסמוך לצומת דרך יריחו עם דרך שער האריות, והפעילה אורות מצוקה. הנפגע יצא מהרכב ופתח את תא המטען שלו כדי להוציא ממנו בקבוקי שתייה לבנותיו. באותה עת נהג הנאשם באופנוע כשהוא תחת השפעת סם מסוכן מסוג קנביס, ומבלי שיש לו רישיון נהיגה

מתאים לסוג האופנוע בו הוא נהג. על האופנוע רכב עם הנאשם גם נאשם 2. בסמוך לאופנוע בו נהג הנאשם נהג באופנוע אחר נאשם 4 כשהוא מרכיב על האופנוע את נאשם 3. הכביש בו נסעו הנאשמים היה רטוב ממים. הנאשם נהג באופנוע במהירות שאיננה מותאמת לתנאי הכביש הרטוב, וכתוצאה מכך הוא איבד את השליטה על האופנוע והחליק עמו. נאשמים 1-2 נפלו מהאופנוע סמוך לרכב שעמד, כאמור, במפרץ החנייה לאוטובוסים. האופנוע החליק לעבר הנפגע, אשר שם לב לכך וניסה לקפוץ כדי להימלט מפגיעה. דא עקא, שהנפגע לא הצליח להימלט. האופנוע פגע בעצמה ברגלו הימנית של הנפגע וכתוצאה מכך עף הנפגע באוויר ונפל על הכביש. מיד לאחר התאונה קם הנאשם מהכביש, התקרב אל הנפגע, הניח יד על כתפו, הסתובב ופנה להרים את האופנוע. נאשם 2 קם אף הוא והתיישב על אבן בסמוך לרכב. נאשמים 3 ו-4 עצרו את האופנוע שלהם ליד מקום התאונה, ירדו ממנו ופנו לעבר נאשם 1, אשר ניסה בינתיים לעלות על האופנוע שלו, זאת ללא הצלחה. לאחר שהנאשם לא הצליח לעלות על האופנוע שלו הוא גרר אותו מהמקום מבלי שמי מהנאשמים הזעיק עזרה. הנאשמים גררו את האופנוע עד שהתרחקו ממקום התאונה. נאשם 1 המשיך בנסיעה עד לשכונת מגוריו, שם נפרדו הנאשמים. נאשם 2 הלך לביתו, נאשם 3 פנה לקבל טיפול רפואי ונאשם 4 חזר למקום התאונה ולאחר שראה כי הנפגע מקבל טיפול הוא נסע מהמקום. כתוצאה מהתאונה נגרם לנפגע שבר ברגל ימין ונפגעו שלושה עורקים בשוק הרגל. הנפגע הובהל לניתוח במהלכו קובעה הרגל. ואולם, למרבה הצער הניתוח לא צלח ומאוחר יותר נאלצו הרופאים לקטוע את רגלו של הנפגע מתחת לברך ימין.

כשעה לאחר התאונה התייצב הנאשם בתחנת המשטרה והסגיר את עצמו.

בגין כל האמור הורשע הנאשם בעבירות האמורות לעיל.

3. להשלמת התמונה נציין, כי נאשם 2 הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של הפרת חובת נוסע להתקשר לגופי ההצלה, ונגזר עליו, במסגרת הסדר טיעון, עונש של 180 שעות שירות לתועלת הציבור, 6 חודשי פסילה על תנאי ופיצוי בסך 3,500 ₪ לנפגע; נאשמים 3 ו-4 הורשעו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הזזת כלי רכב המעורב בתאונה ונגזר עליהם עונש של קנס בסך 1,500 ₪, פסילה בפועל לתקופה של 6 חודשים, ופסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

4. תסקיר שירות המבחן

הנאשם יליד 6.1.99, בן למעלה מ-21 בעת ביצוע העבירה, רווק, איננו עובד, מתגורר בבית הוריו.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה. לאחר תום לימודיו הוא עבד ולאחר מכן במשך כשנתיים הוא למד במכון יונייטד בקורסים בתחום הכושר הגופני. לאחר תחילת תקופת הקורונה הנאשם לא עבד ולדבריו הוא התחבר לחברה שולית במקום מגוריו. על רקע האלימות והסכסוכים במקום מגוריו עבר הנאשם להתגורר באילת, שם הוא עבד במסעדות. בחודש מאי 2022 שב הנאשם לבית הוריו בירושלים.

כחצי שנה לפני ביצוע העבירות החל הנאשם להשתמש בקנבים, זאת על רקע התדרדרות במצב רוחו עקב מערכת יחסים זוגית שהסתיימה. הנאשם טען בפני שירות המבחן כי לאחר התאונה הוא הפסיק להשתמש בקנבים, ברם מחצית מבדיקות השתן שביצע הנאשם במסגרת שירות המבחן העלו ממצאים לפיהם הוא ממשיך לצרוך קנבים. בתגובה לכך טען הנאשם כי הוא עצמו לא צורך קנבים, אלא שהוא נמצא בחברה הצורכת קנבים ומכאן שרידי הסם שנמצאו בחלק

מבדיקות השתן. הנאשם שלל בעייתיות שלו בתחום הסמים.

הנאשם חווה את אירוע התאונה כאירוע טראומטי. הוא תיאר בפני שירות המבחן תחושות של אשמה כלפי הנפגע ותחושה של פחד שמא תתפרש התאונה כאירוע לאומני. לטענת הנאשם הוא פנה לטיפול פסיכולוגי בעקבות התאונה.

שירות המבחן התייחס בתסקיר לעבר פלילי מסוים שיש לנאשם, אלא שעבר זה התיישן ועל כן ב"כ המאשימה לא התייחס אליו, ואף אני אתעלם ממנו. עם זאת, לנאשם עבר פלילי תעבורתי, הכולל 5 הרשעות קודמות, מהן רלוונטית לעניינו הרשעה אחת מיום 2.5.21, בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, אותה ביצע הנאשם 3 חודשים בלבד לפני התאונה נושא דיונו. שירות המבחן הזכיר בתסקיר כתבי אישום נוספים שהוגשו נגד הנאשם, ברם לא הובאו אסמכתאות לעניין זה ולפיכך לא אתייחס לכתבי אישום אלו.

אשר ליחסו של הנאשם לעבירות, הנאשם הודה בביצוע העבירות ונטל אחריות על ביצוען. הנאשם טען בפני שירות המבחן כי לאחר התאונה הוא היה מבוהל ולכן מתוך אינסטינקט הוא ברח מהמקום, ורק אחרי ששב לביתו והתעשת הוא הלך להסגיר את עצמו במשטרה. הנאשם הביע צער וחרטה על הנזק שנגרם לנפגע ואמר כי היה מעדיף להיפגע בעצמו ושאחרים לא ייפגעו ממנו. הנאשם הביע הסכמתו להשתתף בהליך של צדק מאחה כדי שיוכל להביע חרטה בפני הנפגע.

שירות המבחן התרשם כי בעניינו של הנאשם קיימת בעיה של שימוש בסמים, אלא שהנאשם שלל זאת, ובשל כך התקשה שירות המבחן לקדם את שילובו של הנאשם בהליכי שיקום. על רקע זה זימן שירות המבחן את הנאשם לפגישה נוספת, אליה הוא לא התייצב.

שירות המבחן התרשם כי מדובר בנאשם בעל יכולות וכישורים חיוביים אשר נחשף לצריכת סמים ואלימות בסביבתו. שירות המבחן התרשם כי כיום מאופיינים חייו של הנאשם בהיעדר תעסוקה, בצריכת סמים בהיעדר יציבות ובקשר עם חברה שולית. שירות המבחן התרשם כי הנאשם שיתף בצמצום בנוגע להרגלי צריכת הסמים שלו. להערכת שירות המבחן הנאשם נעדר הכרה למצבו בתחום הסמים.

לאור האמור, ולמרות חרטתו הכנה של הנאשם, סבור שירות המבחן כי הסיכון להישנות עבירות נוספות בתחום התעבורתי על ידי הנאשם הוא גבוה.

אשר על כן, לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית - טיפולית בעניינו של הנאשם.

להשלמת התמונה יצוין, כי בדיון שהתקיים בבית המשפט ביום 6.9.22 טען ב"כ הנאשם כי הנאשם לא התייצב לפגישה האחרונה בשירות המבחן כיוון שבאותה עת הוא היה מורחק על ידי המשטרה באילת. ב"כ הנאשם ביקש כי יערך תסקיר משלים בעניינו של הנאשם וכי לצורך כך תידחה שמיעת הטיעונים לעונש. המאשימה התנגדה לכך. בהחלטה מאותו היום נדחתה בקשת ב"כ הנאשמים והטיעונים לעונש נשמעו.

5. ראיות וטענות המאשימה לעונש

במסגרת הטיעונים לעונש הגישה המאשימה כראייה את רישומו הפלילי של הנאשם בתחום התעבורה (תע/2), הכולל כאמור הרשעה רלוונטית אחת בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.

כמו כן הגישה המאשימה הצהרת נפגע עבירה (תע/1). בהצהרתו מתאר נפגע העבירה את התאונה, וכיצד הוא ראה לחרדתו, בזמן אמת, את הפגיעה הקשה ברגלו. נפגע העבירה מתאר את תחושת חוסר האונים שלו ואת התחושה לפיה הוא עומד לאבד את חייו. נפגע העבירה מציין כי רגעי הפגיעה ומה שאירע לאחר מכן מלווים אותו עד היום בדמות סיוטים בלילות, נדודי שינה, חרדות וכאבים. הנפגע מתאר בהצהרתו כיצד ברגע מר אחד הוא הפך מאדם מתפקד במסגרת משפחתו ומועך בעבודתו ל"צל של אדם", כלשונו, המסתגר בביתו. נפגע העבירה מוסיף ומתאר כיצד השפיעה לרעה התאונה על מצבו הנפשי, על מצבו של התא המשפחתי, ועל מצבם של כל אחד מבני ובנות התא המשפחתי. לדברי נפגע העבירה כיום הוא עסוק בעיקר בהישרדות נפשית וגופנית, ורוב זמנו מושקע בטיפולים רפואיים, אשר כללו עד עתה, בין היתר, שלושה ניתוחים וניתוח נוסף שמתוכנן בקרוב. בעקבות הפגיעה נפגע העבירה גם נאלץ ליטול תרופות רבות ושונות. להצהרת נפגע העבירה צורפו מסמכים רבים המעידים על הטיפולים בתחום הפיסי והנפשי להם נזקק הנפגע, ועל הפגיעה הכלכלית הקשה ממנה סובלים הוא ומשפחתו בעקבות התאונה. את הצהרתו סיים הנפגע בהבעת תקווה לעתיד ובבקשה להחמיר בעונשו של הנאשם.

הנפגע אף התייבב בבית המשפט והשמיע דברים דומים. אציין כי מהופעתו של הנפגע בבית המשפט התרשמתי, ככל שניתן להתרשם מפגישה קצרה אחת עם נפגע העבירה, כי הוא אכן סובל ממצוקה קשה בעקבות התאונה.

6. ב"כ המאשימה עמד בטעונו על ריבוי הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם.

ב"כ המאשימה טען כי תאונות הדרכים ועבירות של הפקרה לאחר תאונה הפכו למכת מדינה, ומכאן שמתחייבת בהקשר זה ענישה מחמירה. ב"כ המאשימה אף הפנה לכך שביחס לחלק מהעבירות שביצע הנאשם קבע המחוקק עונש מינימום. לטענת ב"כ המאשימה שילוב העבירות שביצע הנאשם מחייב ענישה מחמירה במיוחד.

בנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הדגיש ב"כ המאשימה במיוחד את הנזק החמור שנגרם לנפגע העבירה, אשר רגלו נכרתה.

על כן טען ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל- 6 שנות מאסר בתוספת ענישה נלווית ופסילת רישיון נהיגה ל-6 עד 12 שנים.

במישור הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הסכים ב"כ המאשימה כי יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו, את נטילת האחריות על מעשהו, ואת גילו הצעיר. לעומת זאת טען ב"כ המאשימה כי יש לזקוף לחובת הנאשם את העובדה ששלושה חודשים לפני התאונה הוא הורשע בעבירה קודמת של נהיגה ללא רישיון, את העובדה שהנאשם ממשיך לצרוך סמים, ואת הערכת שירות המבחן לפיה הסיכון להישנות עבירה גבוה.

לנוכח האמור טען ב"כ המאשימה כי יש למקם את עונשו של הנאשם במחצית המתחם ולגזור עליו עונש של 4 וחצי שנות מאסר, בניכוי ימי מעצרו, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה למשך 9 שנים, פסילה על תנאי וקנס. כן עתר ב"כ המאשימה לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי משמעותי לנפגע העבירה.

7. **ראיות וטענות הנאשם לעונש**

הנאשם הגיש כראייה (נע/1) דו"ח פסיכולוגי שנערך על ידי מוחמד זאהרה ספאדי - פסיכולוג קליני. בדו"ח קובע

הפסיכולוג כי בעת התרחשות התאונה היה הנאשם בהלם ובפאניקה, וכי מאז התאונה הנאשם סובל מ: **"מצוקה פרוגרסיבית מבחינה נפשית וכלכלית ותפקודית"**. לדברי הפסיכולוג האירוע שינה את חייו של הנאשם. האירוע גרם לנאשם לעזוב את ארוסתו, לעזוב את עבודתו, ולהתרחק מאנשים. האירוע מטריד את מנוחתו של הנאשם כל העת, והוא שרוי בחשבון נפש עמוק תוך שייסורי המצפון מכאיבים לו מאוד. על בסיס בדיקת הנאשם והתלונות שעלו בבדיקה, קובע הפסיכולוג כי הנאשם סובל מדחק נפשי פוסט טראומטי, המשליך על תפקודו הכללי, בין היתר בתחום ההסתגלותי - חברתי - נפשי. לדברי הפסיכולוג הנאשם איבד את בטחונו האישי והקיומי, הוא מגלה פסיביות שאיננה אופיינית לאישיותו הרגילה, והוא סובל מרמת חרדה גבוהה ומגוון דכאוני פסימי. הפסיכולוג ממליץ על טיפול פסיכותרפויטי ועל מעקב פסיכיאטרי.

8. בטיעונו לעונש טען ב"כ הנאשם כי יש להביא בחשבון שהתאונה אירעה בשל מפגע בכביש בדמות רטיבות עליה החליק האופנוע של הנאשם, ולא בשל נהיגה מהירה או רשלנית ברף הגבוה. לטענת ב"כ הנאשם התאונה הייתה כמעט בלתי נמנעת בנסיבות העניין. כמו כן יש לזקוף לזכות הנאשם את העובדה שהוא הסגיר עצמו למשטרה חצי שעה לאחר האירוע. בהקשר זה יצוין כי בכתב האישום המתוקן הודה הנאשם בכך שהסגיר עצמו למשטרה "כשעה" לאחר האירוע (ס' 9 לכתב האישום המתוקן). עוד טען ב"כ הנאשם, כי לאחר התאונה הנאשם: **"עמד, פנה לנפגע, שם יד על כתפו, הסתכל, ראה נוכחים שהחלו טיפול, ושמע אנשים במקום מתקשרים לכוחות ההצלה.... ורק לאחר מכן עזב את המקום מפוחד, בהלם וחרד"** (פסקה שלשית לעיקרי הטיעון הכתובים). יצוין כי גם תיאור זה של הדברים חורג מעובדות כתב האישום המתוקן, אשר איננו מזכיר כי הנאשם ראה אנשים שהחלו לטפל בנפגע או אנשים שהזעיקו את כוחות ההצלה (ס' 6 לכתב האישום). יובהר אפוא, כי לא אתייחס בגזר הדין לטענות עובדתיות החורגות מן האמור בכתב האישום.

ב"כ הנאשם הדגיש כי סעיף האישום תוקן בכתב האישום המתוקן מנהיגה בשכרות לעבירה קלה יותר של נהיגה תחת השפעת סמים.

לטענת ב"כ הנאשם הפסיקה מלמדת כי הענישה הנוהגת בעבירה של הפקעה לאחר פגיעה נעה בין 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ל- 35-36 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם טען כי יש למקם את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם, זאת לנוכח העובדות הבאות: הנאשם הסגיר עצמו למשטרה זמן קצר לאחר האירוע; הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות על מעשיו וגילה חרטה כנה עליהם; מצבו הנפשי והתפקודי של הנאשם התדרדר מאז האירוע; הנאשם לא ביצע כל עבירה מאז האירוע; הנאשם צעיר נעדר דפוסים עברייניים; הנאשם הביע הסכמתו להשתתף בהליך של צדק מאחה.

לנוכח כל האמור עתר ב"כ הנאשם לגזירת עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות על הנאשם.

לעניין הפיצוי הכספי טען ב"כ הנאשם כי מתנהל הליך אזרחי מול שתי חברות ביטוח שאחת מהן אמורה לשאת בפיצוי של הנפגע.

9. דברי הנאשם

בסיום שמיעת הטיעונים לעונש מסר הנאשם דברים קצרים. הנאשם אמר כי משעה שהוא ראה את נפגע העבירה

באולם בית המשפט הוא איננו יכול לדבר. הנאשם הוסיף בקצרה כי: "אין לי מילים לתאר ואני גם מצטער על מה שקרה. זה תאונת דרכים ואסון ממש גדול" (עמ' 27 ש' 23-24). התרשמתי מדבריו הקצרים של הנאשם כי הוא מצטער צער של ממש על שאירע וכי הוא מגלה אמפתיה כנה לנפגע העבירה.

דין והכרעה

10. מתחם העונש ההולם

הנאשם הורשע בביצוע מגוון עבירות, אשר נועדו כולן להגן על הערכים החשובים שעניינם בטחון המשתמשים בדרך ושלמות גופם. באשר לעבירה שעניינה הפקרה לאחר פגיעה, זו נועדה באופן מיוחד להביא לכך שנפגע בתאונה יקבל עזרה מקצועית בכל המהירות האפשרית, זאת במטרה להשיא את הסיכוי להציל את חייו ולמזער את הפגיעה בו ואת השלכותיה העתידיות (ע"פ 7936/13 לוי נ' מדינת ישראל (16.12.14)). הפגיעה שפגע הנאשם בערכים המוגנים קשה, זאת לנוכח הרקע לתאונה - נהיגת הנאשם ללא רישיון ותחת השפעת סמים - ולנוכח תוצאות התאונה.

11. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש להביא בחשבון בראש ובראשונה את צבר העבירות בהן הורשע הנאשם ואת הרקע שהוביל לעבירה של הפקרה לאחר פגיעה. מדובר בנאשם אשר החליט לנהוג, לא בפעם הראשונה, ללא רישיון נהיגה. במעשה זה יצר הנאשם סיכון חמור והוא מלמד על זלזול מצדו בהוראות החוק. הנאשם אף נהג באופנוע כשהוא תחת השפעת סמים. עובדה זו הגבירה באופן משמעותי את הסיכון שיצר הנאשם בעצם נהיגתו. כעולה מהעבירות בהן הורשע הנאשם, אופן נהיגתו התאפיין בקלות ראש ובאפשרות של גרימת נזק. ניתן לקבוע אפוא, כי הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם הוא נזק גוף חמור ואפילו נזק קטלני חלילה. ואכן, בעקבות העבירה נגרם לנפגע העבירה נזק גוף חמור הכולל גם נזק נפשי קשה.

טענת הנאשם לפיה התאונה שאירע הייתה כמעט בלתי נמנעת איננה נתמכת בעובדות כתב האישום. אכן בכתב האישום נכתב כי הכביש היה רטוב ממים בעת התאונה, ברם אין כל ראייה לכך שהיה מדובר ברטיבות יוצאת דופן שנהג סביר איננו יכול להתמודד עמה על ידי התאמת נהיגתו לתנאי הדרך.

אשר להתנהגות הנאשם מיד לאחר הפגיעה בנפגע העבירה, יש לתת משקל לחומרה לכך שלמרות שהנאשם ידע כי נפגע העבירה נפצע, ולמרות שעל פני הדברים היה ברור לנאשם שלא מדובר בפגיעה של מה בכך, הוא בחר להפקיר את נפגע העבירה לגורלו. בהקשר זה אדגיש, כי כאמור לעיל, אין בכתב האישום כל רמז לכך שהנאשם היה נתון בהלם או במצב נפשי אחר אשר היה בו כדי להפחית את יכולתו של הנאשם להבין את הפסול שבמעשהו, או שהיה בו כדי לגרוע מיכולתו של הנאשם להימנע מהפקרת הנפגע. אין בליבי ספק כי הנאשם היה מזועזע מהאירוע וממה שראו עיניו, ברם אין בכך כדי להוות שיקול לקולה במישור הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הנאשם הסגיר עצמו למשטרה זמן קצר אחרי האירוע. ראוי לזקוף עובדה זו לזכותו, אלא שההסגרה נעשתה לאחר השלמת ביצוע העבירות ולכן ההתחשבות בה תיעשה במסגרת הנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה.

12. ב"כ המאשימה הפנה בטיעונו לפסקי דין המדגימים לטעמה של המאשימה את רמת הענישה הנהוגה בעבירה של

הפקרה לאחר פגיעה.

בע"פ 7989/17 **דשקוב נ' מדינת ישראל** (18.4.18), נגזר על המערער, שהורשע על יסוד הסדר טיעון בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה, שתי עבירות של חבלה חמורה ועבירה של שיבוש מהלכי משפט, עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. על פי כתב האישום בו הודה המערער, הוא נהג ברכב לאחר נטל ללא מרשם תרופה הכוללת חומר המוגדר כסם, סטה עם הרכב לעבר מדרכה ופגע בשני הולכי רגל. להולכי הרגל נגרמו שברים והם אושפזו בבית חולים. מיד לאחר התאונה המשיך המערער בנסיעה למרחק של כ- 1,000 מטר נטש את רכבו וברח רגלית. בהמשך לכך התקשר המערער למשטרה והודיע כי רכבו נגנב. המערער אף פנה לגב' ו.י. וביקש ממנה כי תמסור גרסת כזב למשטרה. ערעורו של המערער על חומרת העונש התקבל ועונשו הופחת והועמד על 24 חודשי מאסר בפועל, זאת לנוכח העובדה שכתב האישום נגד המערער הוגש בשיהוי של 3 שנים.

בע"פ 2444/17 **אל טורי נ' מדינת ישראל** (18.1.18), נדון עניינו של מערער אשר חצה עם רכבו רמזור אדום, תוך שהוא עוקף 3 כלי רכב שעמדו ברמזור, ופגע בהולך רגל בצורה קשה. לאחר מכן המערער נמלט והסגיר עצמו לאחר יומיים. בגין מעשיו הורשע המערער בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה בתאונה בה נגרמה לאדם חבלה חמורה, ונהיגה בקלות ראש. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 30 חודשי מאסר. ערעורו של הנאשם לבית המשפט העליון על חומרת העונש התקבל, ועונשו הועמד על 24 חודשי מאסר, זאת על רקע תסקיר חיובי שהוגש בעניינו של המערער, אשר לימד על כך שהוא מתמקד בהליך שיקומי בכלא ומלקה את עצמו על האירוע.

בע"פ 749015 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (28.10.15), אושר גזר דין של בית המשפט המחוזי, זאת לאחר שהמערער חזר בו מערעורו, בגדרו נגזר על המערער עונש של 30 חודשי מאסר בפועל לאחר שהוא הורשע בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה ללא רישיון, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ואיומים. על פי עובדות כתב האישום בהן הודה המערער, על רקע סכסוך עם המתלונן הגיע המערער לביתו של המתלונן עם רכבו, שם הוא התעמת עם אמו של המתלונן ועם המתלונן עצמו. לאחר העימות המילולי נכנס המערער לרכבו, והמתין למתלונן תוך שהוא לחץ על דוושת הגז מספר פעמים. משראה הנאשם את המתלונן ואחרים, הוא נסע לכיוונם במהירות, הסיט את רכבו לעבר המתלונן, פגע בו, ולאחר מכן פגע באישה נוספת וגרם לה לשבר ברגל שגרם לקיצור הרגל. בהמשך לכך נמלט המערער מהמקום. כאמור, על המערער נגזר עונש של 30 חודשי מאסר בפועל.

13. ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין במסגרתם נגזרו עונשים קלים יותר על מי שהורשעו בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה. נביא להלן את פרטיהם של פסקי הדין של בית המשפט העליון אליהם הפנה ב"כ הנאשם.

ברע"פ 835/21 **סוילם נ' מדינת ישראל** (9.2.21), נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר דחה ערעור של המבקש על עונש של 10 חודשי מאסר בגין הרשעתו בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה ובעבירות נלוות. על האמור בהחלטת בית המשפט העליון המבקש, נהג מונית במקצועו, פגע בילד בן 8 שחצה בריצה את נתיב נסיעתו. לילד נגרמה פגיעה ברגל שהצריכה ניתוח. לאחר התאונה עזב המבקש את המקום מבלי לדווח למשטרה על התאונה. בית המשפט העליון (כב' השופט י' אלרון) ציין בהחלטתו כי: **"עבירת ההפקרה אחר פגיעה נמנית בין עבירות התעבורה החמורות ביותר, וזאת לאור הפסול המוסרי והאנושי המצוי בהפקרת הזולת בצידי הדרך...."**

בע"פ 6321/18 **קריאף נ' מדינת ישראל** (18.12.19), נדון מקרה בו המערער נהג על אופנוע בנתיב תחבורה

ציבורית, סטה לנתיב הנגדי כדי לעקוף כלי רכב אחדים ופגע בהולכת רגל, אשר נחבלה באופן משמעותי. לאחר האירוע השאיר המערער את האופנוע שלו בזירת האירוע ועזב את המקום. לאחר כשעתיים, הסגיר עצמו המערער למשטרה, לא לפני שזו יצרה קשר עם בני משפחתו. המערער הורשע בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה ללא רישיון תקף, נהיגה ללא פוליסת ביטוח ונסיעה בנתיב ייעודי. על הנאשם נגזר עונש של 10 חודשי מאסר בפועל. ערעורו של הנאשם על חומרת העונש התקבל ועונשו הועמד על 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, זאת על רקע תסקיר חיובי שהצביע על סיכויי שיקום טובים של המערער, ועל רקע הערכת שירות המבחן לפיה מאסרו של המערער עלול להחמיר את מצבו הנפשי.

14. לנוכח כל האמור אני קובע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם שלפני עומד על 18 עד 36 חודשי מאסר בפועל.

15. העונש המתאים

בקביעת העונש המתאים יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו, אשר חסכה מזמנה של המאשימה ומזמנו של בית המשפט. כמו כן הודאתו של הנאשם חסכה מנפגע העבירה את הצורך להעיד בבית המשפט. אכן, הגעתו של נפגע העבירה לדיון בו נשמעו הטיעונים לעונש מלמדת על רצונו העז, המובן מאליו יש לומר, להשמיע את דברו בבית המשפט, ברם התרשמתי היא כי אילו היה נפגע העבירה נדרש להעיד ולהיחקר בחקירה נגדית היה הדבר מסב לו סבל נפשי משמעותי.

הנאשם קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה עליהם. נראה כי הנאשם מצטער מאוד על מעשהו, בראש ובראשונה בשל המחיר שהוא שילם וישלם בגינו, אך גם בגלל הסבל הקשה שהוא גרם לנפגע העבירה, סבל שהנאשם איננו אדיש לו. בהקשר זה נזכיר את המסמך שהוגש מאת הפסיכולוג שמטפל בנאשם. המסמך מצביע על נזק נפשי שנגרם לנאשם כתוצאה מהאירוע, שהנאשם כמובן אחראי לו, אך הוא בוודאי לא חפץ בהתרחשותו, ונראה כי הוא השפיע עליו לרעה. מצבו הנפשי של הנאשם גם יקשה עליו את השהייה במאסר. שיקולים אלו יובאו בחשבון לעת גזירת העונש המתאים, ברם יובהר כי משקלם יהיה נמוך בהינתן יתר שיקולי הענישה הרלוונטיים במקרה דנא.

לזכות הנאשם יש לזקוף גם את העובדה שהוא הסגיר עצמו למשטרה זמן קצר לאחר האירוע. כמו כן, יש לזקוף לזכות הנאשם את נכונותו להשתלב בתכנית צדק מאחה, אם כי יש להביא בחשבון גם את העובדה שהשתלבותו בתכנית לא התאפשרה בשל השימוש שהוא עושה בסמים.

לחובת הנאשם יש לזקוף את עברו הפלילי התעבורתי, אשר כולל הרשעה אחת בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה. הנאשם הורשע בעבירה זו בסך הכול 3 חודשים לפני התאונה נושא דיונו, ולמרבה הצער הרשעה זו לא הרתיעה אותו.

התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם איננו יכול לסייע לו. על פי האמור בתסקיר הנאשם סובל ככל הנראה מבעיה של התמכרות לסמים, ברם הוא איננו מכיר בבעיה זו, והוא לא השכיל להשתלב בהליך טיפולי כלשהו. על רקע זה חיווה שירות המבחן את דעתו לפיה קיים סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות תעבורה על ידי הנאשם, דבר המחייב החמרה בענישה.

לעת גזירת העונש המתאים יש לתת את הדעת לעונשי המינימום הקבועים בצד חלק מהעבירות שביצע הנאשם.

לנוכח כל האמור ימוקם עונשו של הנאשם בחלק התחתון של השליש האמצעי של מתחם העונש ההולם. אציין כי לנוכח עונש המאסר שייגזר על הנאשם אינני רואה טעם לחייבו בתשלום קנס.

16. פיצוי נפגע העבירה

נפגע העבירה ניזוק קשות בתאונה. הנזק שנגרם לנפגע העבירה עולה בהרבה על כל סכום שרשאי בית המשפט לגזור בהליך הפלילי, ומכל מקום פשיטא ששום פיצוי שיגזור בית המשפט לא יכול להחזיר את הגלגל אחורה או להמתיק ולו במעט את סבלו של נפגע העבירה. ואולם, בה במידה ברור כי ראוי לפסוק פיצוי לנפגע העבירה. הלכה היא כי פיצוי לנפגע העבירה במסגרת ההליך הפלילי הוא "אקט סמלי-חינוכי-ערכי ואינו מהווה פיצוי ממשי או תחליף מאסר" (ע"פ 11178/04 פלוני נ' מדינת ישראל (1.9.05)). תכלית הפיצוי בהליך הפלילי היא להושיט "עזרה ראשונה" לנפגע העבירה, ולא לפצות אותו על מלוא נזקו (דנ"פ 3319/21 פלוני נ' פלוני (4.8.21)). לעת קביעת סכום הפיצוי מצבו הכלכלי של הנאשם איננו מהווה שיקול רלוונטי (ע"פ 3991/18 פלוני נ' מדינת ישראל (15.1.20); ע"פ 8774/15 פלוני נ' מדינת ישראל (19.6.16)). בשים לב לאמור אחייב את הנאשם לפצות את נפגע העבירה בסכום של 50,000 ₪.

17. אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים שלהלן:

- א. 26 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי אותם ירצה הנאשם בפועל אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יבצע עבירה של הפקרה לאחר פגיעה.
- ג. 5 חודשי מאסר על תנאי אותם ירצה הנאשם בפועל אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יבצע עבירה של נהיגה תחת השפעת סמים מסוכנים או נהיגה בשכרות.
- ד. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 4 שנים מיום שחרורו של הנאשם מהכלא.
- ה. פסילה על תנאי מקבלת או החזקת רישיון נהיגה למשך שנה אחת, אותה ירצה הנאשם בפועל אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יעבור עבירה מהעבירות בהן הוא הורשע לפני.
- ו. הנאשם יפצה את נפגע העבירה בסכום של 50,000 ₪. סכום הפיצוי ישולם ב- 50 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 11.2.24 ובכל אחד בחודש בחודשים שלאחר מכן.

הודע לנאשם על זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' שבט תשפ"ג, 30 ינואר 2023, בנוכחות הצדדים.